Sanskrit

Time: 3 hours Max. Marks: 80

Note : "Section-C" should be answered in Sanskrit (Devanagari script) only

SECTION – A

I. **एकम्** समाधत्त । 1x12=12

*Answer **one** essay question.*

1. "रघोः औदार्य म् इति पाठ्यां शस्यसारां शंलिखत ।
   Write the essence of the lesson of "RaghohAudarya"
2. सुग्र ीवस्यवचनानि विवृ णुत।
   Explain the words of "Sugreeva"

II. **एकम्** समाधत्त 1x12=12

*Answer **one** essay question.*

1. पाठ्यभागमनुस ृ त्यचोक्रोडस्य वृ त्तान्तंवर्ण यत।
   Write the story of "Chikrida" according to lesson.
2. सपरिवारः चित्रग्रीवः कथं पाशबन्धात् मुक्तिंप्राप्नोत्? विवृ णु त।
   How was Chitragreeva released from the net along with his followers.

SECTION – B

III. **चत्वारि** ससन्दर्भं व्याख्यात । 4x3=12

*Explain any **four** with reference to context.*

1. उलू कोवायसानिव ।
2. लोके नचैत न्यमिवोष्णरश्मे ः।
3. शरद्घनं नार्द तिचातकोऽपि ।
4. भरतावनिं सुम नसांवन्दे पवित्रां पराम् ।
5. सर्व श्वभूत गणःव्यापृ तोऽस्तिसेत ुब न्धे
6. सुत स्नमपिपानीयं शमयत्ये वपावकम्।
7. एतानि महता वेग` नकार्यं कतु ं शक्नुव न्ति।
8. सम्पत्तौच विपत्तौ च महतामेक रूपता।

SECTION – C

IV. समग्रं पठित्वा समाधत्त । 5x1=5

Answer all the questions after careful study of given paragraph.

"विभीषणः श्रीरामं प्राप्य", अहं रावणेन परुषितः, अवमानितः, पुत्रान् दारांश्च त्यक्त्वा तव शरणमागतः इति उक्तवान्। तदा सुग्रीवः रामं दृष्ट्वा, "विभीषणे विश्वासः न कर्तव्यः इति उवाच। अनन्तरं अङ्गदः रामं प्राप्य, "विभीषणः सहसा न विश्वसनीयः" इति उक्तवान्।

"अदेशकाले सम्प्राप्तः सर्वधा शङ्क्यतामयम्" इति शास्त्रबुद्ध्या विचक्षणः जाम्बवान् बभाषे। तदा हनुमान् स्वाभिप्रायं प्राकथयत् "सहसा कार्यस्य स्वरूपं ज्ञातुंन शक्यते। अतः दोषाय कल्पते" इति।

1. विभीषणः किमर्थं कुत्र आगतवान्?
2. सुग्रीवः किमुवाच?
3. अङ्गदः रामं किमुक्तवान्?
4. जाम्बवान् किं बभाषे?
5. हनुमान् किमिति प्राकथयत्?

V. A) **<u>द्वौ</u>** शब्दौ सम्पूर्णतया सविभक्तिकं लिखत। 2x5=10

Decline any ***<u>two</u>*** *completely.*

1.देव 2.गो 3. मति 4. मधु

B) **<u>चतुर्णां</u>** लकाराणां क्रियारूपाणि सम्पूर्णतया लिखत।
4x2 =8

Conjugate any ***<u>four</u>*** *alankaras completely.*

1. भू-लोट्- भवतु 2.गम् -विधिलिङ्- गच्छेत् 3.कृञ्-लट्-करोति

4.लभ्-लङ्-अलभत 5.वन्द्-लट्-वन्दते 6.लिख्-लृट्-लेखिष्यति

C) **<u>चतुर्णां</u>** नामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। 4x2=8

Combine any ***<u>four</u>*** *mentioning the name of Sandhi.*

1. राम+अनुजः 2. तथा+एव 3. यदि+एव

4. महा+उत्सवः 5. शिवः+अहम् 6. सुप्+अन्तः

D) **<u>चतुर्णां</u>** नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत।
4x2=8

Dissolve any ***<u>four</u>*** *mentioning the name of Samasa.*

1. प्रत्यक्षम् 2. रामलक्ष्मणौ 3. पूर्वकायः

4. त्रिभुवनम् 5. नीलोत्पलम् 6. कृष्णभक्तः ।

SECTION– D

VI. a) **<u>द्वौ</u>** श्लोकौ आन्ध्रभाषया वा आंग्ल भाषयां वा अनुवदत । 2x2½ =5

Translate any two of the following into Telugu or English.

1. रावणो नाम दुर्वृत्तो राक्षसो राक्षसेश्वरः ।
   तस्याहमनुषो भ्राता विभीषण इति श्रुतः॥
2. ऋते नियोगात्आमथ्यमवबोद्धुं न शक्यते ।
   सहसा विनियोगोऽपि दोषवान् प्रतिभाति मे॥
3. अन्तर्धानगताद्योते राक्षसाः ककमरूपिणः।
   शूराय निकृतिज्ञाय तेषां जातु न विश्वसेत्॥
4. अदेशकाले सम्प्राप्त इत्ययं यद्विभीषणः
   विवक्षा तत्र मेऽस्तीयं तां निबोध यथामति॥